

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207917
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319207917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, J., právne zastúpeného: Mgr. Peter Baran, advokát, so sídlom Nám. SNP 538/16, Stropkov, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 47 234 679, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 994,18 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/62/2019-83 zo dňa 09.06.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

II. Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto:
„ Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 12.9.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy s tým, že o výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že v danej veci žalobca nepochybne preukázal, že v konaní vedenom pred tamojším súdom pod sp. zn. 10Csp/118/2017 viedol proti žalovanému konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 994,18 eura a v tomto konaní bol úspešný a tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/83/2018 zo dňa 17.01.2019. Bezdôvodné obohatenie bolo žalobcovi priznané z dôvodu, že uzatvorená úverová zmluva neobsahovala všetky zákonom predpísané náležitosti tak, ako to vyplýva z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. Bol toho názoru, že žalobca teda relevantným spôsobom preukázal porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom zo strany žalovaného a zároveň preukázal, že na súde úspešne uplatnil porušenie tohto práva ako spotrebiteľ.

Na základe vykonaného dokazovania a najmä výsluchu samotného žalobcu sa mu javilo primerané priznať mu finančné zadostučinenie vo výške 400,- eur, namiesto uplatnenej sumy 994,18 eura. Zohľadnil skutočnosť, že žalobca utrpel ujmu jednak v materiálnej sfére a jednak vo sfére osobného, pracovného a rodinného života. Bol nútený vyhľadať právnu pomoc, s čím mal spojené ekonomické

výdavky a bol neustále obťažovaný telefonátmi žalovaného. Vo svojej výpovedi pred súdom prvej inštancie popísal, že žalovaný ho opakovane niekoľkokrát denne z rôznych telefónnych čísel kontaktoval za účelom vymáhať ďalšie a ďalšie splátky. Konanie žalovaného je o to zarážajúcejšie, že žalobca úver, ktorý mal byť považovaný za bezúročný a bezpoplatkový, nielen že už splatil ale preplatil ho o sumu 994,18 eura. To však nebránilo žalovanému, aby vymáhal ďalšie splátky, a to spôsobom, ktorý bol pre žalobcu veľmi stresujúci. Žaloba poukázal aj na to, že v určitom štádiu kontaktov žalovaného bol po pracovnom úraze, mal zlý zdravotný stav a navyše ho žalovaný neustále stresoval svojimi telefonátmi. Žalovaný s kontaktovaním žalobcu prestal až vtedy, keď žalobca vyhľadal právnu pomoc a podal žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia.

Konštatoval, že je opodstatnené sa domnievať, že bez takto podanej žaloby by žalovaný vo svojom úsilí vymáhať ďalšie splátky naďalej pokračoval, hoci úverová zmluva neobsahovala všetky podstatné náležitosti, a preto mal mať vedomosť o tom, že poskytnutý úver sa má považovať za bezúročný a bezpoplatkový.

Za takýto zásah do práv žalobcu mu priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 400,- eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň priznal žalobcovi aj úroky z omeškania z priznanej sumy, a to vo výške 5 % ročne od 12.09.2019 do zaplatenia.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom okrem iného uviedol, že mu nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky (s ktorými na základe podpísanej úverovej zmluvy počítal), ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy) o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient.

Mal za to, že zo žalovaným popísaných skutočností je zrejmé, že v danom prípade žalobcovi žiadne, ani len potenciálne riziko ujmy nehrozilo, ale z celého zmluvného vzťahu so žalovaným sa snaží len vyťažiť výhody a finančné prostriedky. Ani súdy by nemali spotrebiteľov zbavovať zodpovednosti za svoje záväzky a následne im ešte priznať primerané finančné zadostučinenie.

Na základe vyššie uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že pokiaľ žalobca poukazuje na skutočnosť, že je postihnutý dvakrát za jedno porušenie práv, resp. povinnosti - nedodržanie náležitosti úverovej zmluvy, tak s týmto nemožno súhlasiť. Je totiž nepochybné, že pokiaľ by žalobca nedonútil spotrebiteľa uplatniť svoj nárok na bezdôvodné obohatenie (v dôsledku nedodržania obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy) na súde, resp. pokiaľ by sa aspoň v priebehu súdneho konania so spotrebiteľom mimosúdne dohodol na urovaní, nevznikol by spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadostučinenie. Žalovaný teda nie je postihnutý dvakrát za to isté. Druhýkrát je totiž postihnutý za to, že spotrebiteľ sa porušenia spotrebiteľských práv musel domáhať v súdnom konaní, a to až do jeho právoplatného meritórneho skončenia. Pokiaľ ide o výšku priznaného finančného zadostučinenia (400,- eur) tak toto nemožno považovať za neprimerane vysoké. Priznaná výška predstavuje iba 40% sumy, o ktorú sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu v dôsledku porušenia práv spotrebiteľa.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

6. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany.

7. Hypotéza právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ustanovených Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, a spôsobilosť porušenia práv alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu.

8. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný a diskriminovaný.

9. Z obsahu súdneho spisu nepochybne vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Csp/118/2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia, bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný z dôvodu, že uzavretá zmluva o úvere medzi stranami sporu neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom, pričom absencia a nesúlad zmluvy so zákonom spôsobil jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 10Csp/118/2017-95 zo dňa 12.06.2018 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 994,18 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 04.07.2017 do zaplataenia a nahradiť trovy konania v rozsahu 100 %. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 11Co/83/2018-132 zo dňa 17.01.2019.

10. Odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

11. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd považuje v danom prípade v zhode s názorom súdu prvej inštancie za primeranú sumu 400,- eur. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, suma finančného zadosťučinenia vo výške 400,- eur je plne opodstatnená s ohľadom na skutočnosť, že v predmetnom prípade nešlo len o reálnu hrozbu, že sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatí, ale k takému postupu aj v skutočnosti došlo, keďže v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Csp/118/2017 bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 994,18 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 04.07.2017 do zaplataenia a nahradiť trovy konania.

12. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

13. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP so stotožnením sa s odôvodnením napadnutého rozsudku.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu

trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Ich kvantifikáciu zrealizuje súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP.

15. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).